EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.12.15.
COM(2025) 860 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Első éves jelentés az Unión belüli interoperabilitásról

{SWD(2025) 975 final}

TARTALOMJEGYZÉK

HÁTTÉR ÉS ELŐZMÉNYEK 2

FELÉPÍTÉS 2

A VÉGREHAJTÁS JELENLEGI ÁLLÁSA 3

Irányítás 3

Támogató intézkedések 4

Támogató intézkedések 7

Interoperabilitási értékelések 10

EGYÜTTMŰKÖDÉS A BIZOTTSÁG ÉS MÁS ÉRDEKELT FELEK KÖZÖTT 13

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS ELŐRETEKINTÉS A JÖVŐBE 13

HÁTTÉR ÉS ELŐZMÉNYEK

AZ INTEROPERÁBILIS EURÓPÁRÓL SZÓLÓ RENDELET LEFEKTETI A ZÖKKENŐMENTESEN ÖSSZEKAPCSOLT DIGITÁLIS EURÓPA ALAPJAIT

Az EU digitális átalakulásának előrehaladtával az Interoperábilis Európáról szóló, 2024. április 11. óta hatályos rendelet[1] alapvető keretet biztosít a határokon átnyúló interoperabilitás és innováció fellendítéséhez a közszférában. A jogszabály előmozdítja a digitális évtized[2] azon célkitűzését, hogy 2030-ra a kulcsfontosságú közszolgáltatások 100 %-a elérhető legyen online. Választ ad a zökkenőmentes, határokon átnyúló szolgáltatások iránti növekvő igényre: mivel 150 millió uniós polgár él határ menti régiókban, és naponta 2 millióan ingáznak a tagállamok között, alapvetően fontos a közigazgatások összekapcsoltsága. Az erősebb digitális közigazgatás nemcsak zökkenőmentes szolgáltatásokat fog nyújtani, hanem a nagyobb hatékonyság révén évente akár 5 milliárd EUR-t is megtakaríthat[3].

Ez az első éves jelentés, amelyet a Bizottság az Interoperábilis Európáról szóló rendelet 20. cikkének (4) bekezdése alapján nyújtott be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, áttekinti a rendelet végrehajtása terén elért általános előrehaladást, és kiemeli az elért eredményeket, a kihívásokat és a jövőbeli irányokat. Strukturált megközelítést követ: először a rendelet tágabb összefüggései tekinti át, majd részletesen megvizsgálja annak végrehajtását és hatását. Bár ez a jelentés a kezdeti előrehaladásra és az új kezdeményezések elindítására összpontosít, a jövőbeli jelentések a tendenciák, az akadályok és a mozgatórugók elemzésére szolgáló, egyre bővülő adatkészletre támaszkodó, teljes körű nyomonkövetési mechanizmus eredményeit fogják hasznosítani. Ez átfogó áttekintést fog nyújtani az interoperabilitás Európai Unión belüli helyzetéről.

FELÉPÍTÉS

Az Interoperábilis Európáról szóló rendelet rendelkezései szilárd keretet hoztak létre a közszféra együttműködéséhez, biztosítva, hogy a szolgáltatások területi, ágazati és szervezeti határokon átnyúlóan zökkenőmentesen működhessenek. A rendelet főbb cikkei négy fő kategóriába sorolhatók: irányítás, az interoperabilitást elősegítő tényezők, a

[1] Rendelet – EU – 2024/903 – HU – EUR-Lex.

[2] Európa digitális évtizede: 2030-ig elérendő célok | Európai Bizottság.

[3] EUR-Lex – 52022SC0721 – EN – EUR-Lex.

végrehajtást támogató intézkedések és interoperabilitási értékelések. Az utolsó kategória magában foglalja a digitalizáció követelményeinek megfelelő szakpolitikai döntéshozatalt.

1. kép – Az interoperábilis Európáról szóló rendelet – Alszakaszok

Ez az első jelentés a rendelet hatálybalépésétől 2025 júliusáig történő végrehajtására összpontosít, és magában foglalja a 20. cikk szerinti nyomonkövetési tevékenységek egyes elemeit. A rendelet folyamatban lévő végrehajtása miatt még nem álltak rendelkezésre átfogó adatok ahhoz, hogy az Interoperábilis Európa nyomonkövetési mechanizmus bővebb betekintést nyújthasson. Az ezzel kapcsolatos további információkat az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum[4] tartalmazza.

A VÉGREHAJTÁS JELENLEGI ÁLLÁSA

Irányítás

Jogalap

A rendelet által meghatározott irányítási keretet az elmúlt évben teljes mértékben létrehozták, az alábbiakban részletezettek szerint.

Végrehajtási intézkedések

Az elmúlt évben jelentős előrelépés történt az erős irányítási struktúra kialakítása terén.

- A 15. cikkben foglalt megbízatásnak megfelelően az **Interoperábilis Európa Testület és állandó munkacsoportja** 2024 negyedik negyedévében kezdte meg hivatalos működését, biztosítva a jogi aktus Unió-szerte történő végrehajtásának koordinálásához szükséges intézményi keretet. Emellett a Testület 2025 májusában elfogadta **munkaprogramját**, amelyet rendszeresen aktualizálni fognak, hogy iránymutatást nyújtson a Testület jövőbeli ülései napirendjének kidolgozásához.
- A 16. cikkben előírtaknak megfelelően 2025 májusában hivatalosan elindították az **Interoperábilis Európa közösséget** az Interoperábilis Európa portálon keresztül. Ez együttműködési teret biztosít a tagállamok, az intézmények és az érdekelt felek számára

[4] SWD(2025)975.

a tapasztalatcseréhez, a bevált gyakorlatok megosztásához és a megoldások közös létrehozásához.

- A 17. és a 18. cikkben foglaltaknak megfelelően a 27 tagállam közül 26 a 17. cikkben előírt, jogilag kötelező erejű 2025. január 12-i határidőig kijelölte **illetékes nemzeti hatóságait**, az uniós szervezetek pedig a 18. cikk alapján kinevezték **interoperabilitási koordinátoraikat**. Ez lehetővé tette a végrehajtás és a koordináció koherens megközelítését az egész EU-ban.
- A 19. cikk által előírt **első Interoperábilis Európa menetrend** kidolgozása érdekében 2025 első negyedévében létrehoztak egy külön munkacsoportot, többek között az állandó munkacsoport tagjainak részvételével. E külön munkacsoport összeállított egy nyilvános konzultációt, amelyet 2025 júniusában indítottak el az Interoperábilis Európa portálon azzal a céllal, hogy a jövőbeli prioritások tükrözzék az érdekelt felek széles körének hozzájárulásait és elvárásait[5].

A jövőre vonatkozó megfontolások

Ami a jövőt illeti, az **Interoperábilis Európa menetrendnek** a Testület általi hivatalos elfogadása kerül a figyelem középpontjába. Ez a menetrend átfogó keretet biztosít az interoperabilitásra irányuló uniós erőfeszítések irányításához, összehangolva a folyamatban lévő kezdeményezéseket a hosszú távú célkitűzésekkel, valamint a tagállamok és az uniós intézmények változó igényeivel. A **nyomonkövetési keret** tovább fog javulni. Végezetül a **Közösség** 2025 októberében tartandó **első éves közgyűlése** kulcsfontosságú alkalom lesz az együttműködésnek, a bevált gyakorlatok cseréjének és az érdekelt felek szerepvállalásának további előmozdítására.

Támogató intézkedések

Jogalap

Az Interoperábilis Európáról szóló rendelet átfogó keretet hoz létre a jogi, szervezeti, szemantikai és technikai követelmények kezelésére a méretezhető és kiigazítható közszférabeli megoldások biztosítása érdekében. A megoldások egymással való hatékony **megosztásának és újrafelhasználásának** biztosítása érdekében a 4. cikk arra kötelezi az uniós intézményeket és közigazgatási szerveket, hogy osszák meg a transzeurópai digitális szolgáltatások interoperabilitási megoldásait. A Testület javaslatot tesz az „Interoperábilis Európa megoldás” címke használatára jogosult **interoperabilitási megoldásokra**. A jogszabály közös referenciapontként megerősíti az **európai interoperabilitási keretet**, és a megoldások, műszaki leírások és a bevált gyakorlatok tekintetében egyablakos ügyintézési pontként bevezeti az **Interoperábilis Európa portált**.

Végrehajtási intézkedések

- Az Interoperábilis Európa nyomonkövetési mechanizmus 2025. évi eredményei azt mutatták, hogy **minden tagállam** hivatalosan **elfogadta** az **európai**

[5] A portálon elérhető konzultáció a menetrendről: Ossza meg velünk véleményét | Interoperábilis Európa portál.

interoperabilitási keret jelenlegi változatát[6]. A rendelet 6. cikkében foglalt rendelkezések végrehajtása érdekében 2025 májusában létrejött az **új generációs európai interoperabilitási kerettel** foglalkozó informális szakértői csoport, amely technikai és stratégiai iránymutatást nyújt a keret felülvizsgálatához.

- A 7. cikkben előírtaknak megfelelően a Testület 2025 májusában jóváhagyta az **Interoperábilis Európa megoldások címkézésére vonatkozó folyamat és kritériumok meghatározását**. Ez biztosítani fogja, hogy a meghatározott minőségi és interoperabilitási szabványoknak megfelelő megoldásokat elismerjék és népszerűsítsék a portálon belül és a tágabb közösségben. Az első Interoperábilis Európa megoldások kiválasztására **külön munkacsoportot** hoztak létre, amely az állandó munkacsoport tagjaiból áll. Emellett 2025 júniusa és augusztusa között **nyilvános konzultáció** zajlott a portálon, hogy összegyűjtsék a címkézés során figyelembe veendő interoperabilitási megoldásokra vonatkozó beadványokat.
- A 8. cikkel összhangban 2024 negyedik negyedévében elindult az **Interoperábilis Európa portál**. Ez a határokon átnyúló interoperabilitási kezdeményezések megkönnyítését célzó információk, erőforrások és eszközök központi platformjaként szolgál. A portálra eddig mintegy 10 000 felhasználó regisztrált, és havonta közel 100 000 oldalt tekintenek meg. A portál otthont ad többek között interoperabilitási megoldásoknak és értékelő jelentéseknek, teret biztosítva a Testület határozatainak és dokumentumainak; együttműködési teret biztosít a szabályozói tesztkörnyezetek számára; és havonta új digitális finanszírozási lehetőségeket tesz közzé. 2025 júliusáig **670** aktív megoldást regisztráltak a portálon[7]. Ezek többsége (58,5 %) uniós szinten keletkezett. Tulajdonosaik elsősorban uniós szervezetek (57,7 %) és közszférabeli szervezetek (34,5 %). A fő intézményi tulajdonos az Európai Bizottság, különösen az Informatikai Főigazgatóság.

Bevált gyakorlatok

Az európai interoperabilitási keret VÉGREHAJTÁSA ÉSZTORSZÁGBAN

Észtország 2023-ban új nemzeti interoperabilitási keretet hozott létre[8], amely évtizedes elődje helyébe lépett. Bár nem kötelező jelleggel, de gyakorlati iránymutatást nyújt az interoperabilitási elvekről az egész közigazgatás számára. Ezek az elvek biztosítják az IKT-rendszerek közötti zökkenőmentes kommunikációt és adatmegosztást. A keret összhangban van az európai interoperabilitási kerettel, és egy „élő keret", amelyet annak érdekében, hogy alkalmazkodóképes és felhasználóbarát maradjon, rendszeresen frissítenek és legalább kétévente felülvizsgálnak.

Ennek kiegészítéseként Észtország számos kezdeményezést indított az interoperabilitás és a digitális reziliencia terén, különös tekintettel a világ első luxemburgi

[6] EUR-Lex – 52017DC0134 – EN – EUR-Lex.

[7] Az Interoperábilis Európa nyomonkövetési mechanizmus 2025. évi eredményeiből származó adatok. További információk az SWD(2025) 975 dokumentumban találhatók.

[8] Az állami információs rendszer interoperabilitása, 2011 | Gazdasági és Hírközlési Minisztérium.

„adatnagykövetségére”[9]. A közadatok ilyen módon történő biztonságos mentése biztosítja a műveletek folytonosságát, és jó példa a határokon átnyúló adatkezelés és interoperabilitás bevált gyakorlataira. Ez a kezdeményezés Észtország szélesebb körű stratégiájának részét képezi, amelynek célja az ország digitális rezilienciájának fokozása és a rendszerek közötti biztonságos és zökkenőmentes adatcserét támogató, erős interoperabilitáson alapuló, megszakítás nélküli kormányzati műveletek fenntartása. A kritikus fontosságú közadatok Észtországon kívüli biztonságos helyen történő tárolásával az adatnagykövetség az üzletmenet-folytonosság és a katasztrófa utáni helyreállítás kezelésének legjobb gyakorlatát képviseli. Ezek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a rendszerek interoperábilisak legyenek.

A NYÍLT FORRÁSKÓDÚ MEGOLDÁSOK UNIÓS KATALÓGUSA

A nyílt forráskódú megoldások uniós katalógusa[10] bemutatja, hogy a megosztott digitális eszközök hogyan ösztönözhetik a hatékonyságot, a határokon átnyúló együttműködést és Európa digitális szuverenitását. A közigazgatási szervek egyre inkább alkalmazzák a nyílt forráskódot, és a rendelet 4. cikke a transzeurópai digitális közszolgáltatások támogatása érdekében ösztönzi az interoperabilitási megoldások – többek között a kód, a dokumentáció és a nyílt szabványokra való hivatkozások – megosztását.

Az Európai Bizottság által az európai közszolgáltatások szabad és nyílt forráskódú szoftvermegoldásaira (FOSSEPS) irányuló kísérleti projektek keretében kidolgozott katalógus több tagállamból származó megoldásokat gyűjt össze, lehetővé téve azok újrafelhasználását, az együttműködést és a jobb interoperabilitást. A nyílt forráskódú megoldások piactereként szolgál, előmozdítva az együttműködést, a kreativitást és a hatékonyságot, ugyanakkor erősítve az interoperabilitást. Eredetileg 2024-ben indult útjára minimálisan életképes termékként Olaszország, Németország és a Bizottság code.europa.eu platformjának[11] hozzájárulásával, de jelenleg már Finnországot, Franciaországot, Hollandiát és Svédországot is magában foglalja. Az olyan kezdeményezések, mint a nyílt forráskódú megoldások uniós katalógusa és a publiccode.yml, hozzájárulnak egy innovatívabb, interoperábilisabb és hatékonyabb uniós digitális közszféra kiépítéséhez.

A jövőre vonatkozó megfontolások

Az elkövetkező időszakban az operatív hangsúly az **Interoperábilis Európa megoldások első**, a Testület általi jóváhagyásra benyújtandó **csomagján** lesz. A Testület által jóváhagyott megoldások megkapják az Interoperábilis Európa megoldás címkét, és elérhetővé válnak az Interoperábilis Európa portálon. Emellett az európai interoperabilitási

[9] Luxemburgi Adatnagykövetség.

[10] A nyílt forráskódú megoldások uniós katalógusa | Interoperábilis Európa portál.

[11] code.europa.eu | GitLab.

kerettel foglalkozó informális szakértői csoport munkájára építve 2025 decemberében benyújtják a Testületnek a **következő generációs európai interoperabilitási keret tervezetét**, megindítva ezzel a keret hivatalos felülvizsgálatát. Egy új munkacsoportot is létrehoznak az állandó munkacsoport tagjainak részvételével az interoperabilitási megoldások **megosztására és újrafelhasználására vonatkozó iránymutatások** kidolgozása céljából. A széles körű hozzáférhetőség biztosítása érdekében az Interoperábilis Európa portált – gépi fordítással – az EU valamennyi hivatalos nyelvére lefordítják.

Támogató intézkedések

Jogalap

Az Interoperábilis Európáról szóló rendelet intézkedéseket határoz meg a tagállamok és szervezetek közötti interoperabilitás testre szabott támogatás, innováció, készségek és együttműködés révén történő megerősítésére. A 10. cikk **innovációs intézkedéseket** vezet be az új vagy továbbfejlesztett interoperabilitási megoldások fejlesztése érdekében, amely gyakran a GovTech szereplőivel, például a kkv-kkal, a kutatóintézetekkel és az induló innovatív vállalkozásokkal együttműködésben zajlik. A 11. és 12. cikk **interoperabilitási szabályozói tesztkörnyezeteket** hoz létre a megoldások ellenőrzött környezetben történő tesztelésére és validálására. További támogatást jelentenek például az európai interoperabilitási kerettel és az Interoperábilis Európa megoldásokkal – többek között a nyílt forráskóddal – kapcsolatos továbbképzési anyagok, valamint a közszférabeli szervezetek közötti együttműködés javítását célzó, **konzultatív szakértői vizsgálatot** szolgáló önkéntes mechanizmus.

Végrehajtási intézkedések

Számos támogató intézkedést vezettek be az interoperabilitással kapcsolatos innováció támogatására.

- A 11. és 12. cikkel kapcsolatban az **interoperabilitási szabályozói tesztkörnyezetekkel foglalkozó bizottság** felügyeli a tesztkörnyezetek működését, megkönnyíti a tapasztalatcserét, és iránymutatást nyújt a bevált gyakorlatokról. 2025 júliusában elfogadták az **interoperabilitási szabályozói tesztkörnyezetekre vonatkozó végrehajtási jogi aktust**[12], amely strukturált jogalapot biztosít az innovatív digitális megoldások ellenőrzött környezetben történő teszteléséhez és az azokkal való kísérletezéshez. Ez a keret lehetővé teszi a tagállamok és az érdekelt felek számára, hogy – a rendelet elveinek és célkitűzéseinek való megfelelés biztosítása mellett – új megközelítéseket teszteljenek.
- A Digitális Európa programon keresztül és a 10. cikkel összhangban a Bizottság **kulcsfontosságú kezdeményezéseket** finanszíroz a határokon átnyúló digitális együttműködés, az innovációs intézkedések és a GovTech fellendítésére (pl. a **GovTech-inkubátort** és **az innovatív és összekapcsolt közigazgatásokra vonatkozó koordinációs és támogatási intézkedést**). Ez utóbbi egy olyan jövőbeli, több országra kiterjedő projektet készít elő, amelynek célja, hogy társbefektetőként részt vegyen a

[12] Végrehajtási rendelet – EU – 2025/1420 – HU – EUR-Lex.

közszolgáltatások számára készült mesterséges intelligencia és kulcsfontosságú interoperabilitási megoldások fejlesztésében.

- A közszféra interoperabilitási készségeit az **Interoperábilis Európa Akadémia fejlesztése** révén erősítették meg, a 13. cikk szerinti felhatalmazás alapján. A Bizottság támogatta az interoperabilitási kérdésekre vonatkozó tanúsítási program kidolgozását. 2024 szeptembere és 2025 júniusa között 9 új tanfolyamot tettek közzé, 12 426 beiratkozásra került sor, és **2716 tanúsítványt** állítottak ki. A kiadott tanúsítványok aránya **34 %**[13]. A május 13. és 15. között szervezett, „Szezonális iskola" elnevezésű virtuális rendezvény, amelynek célja az európai interoperabilitás előmozdítása és az e területre vonatkozó tudásmegosztás további erősítése volt, több mint 500 résztvevőt vonzott. Az eseményt a tervek szerint évente megrendezik majd.

Bevált gyakorlatok

A DIÁKOKRA VONATKOZÓ ADATOK CSERÉJE

Az EMREX[14] egy olyan, határokon átnyúló infrastruktúra, amely lehetővé teszi a diákok adatainak, például a tanulmányi átiratoknak és az okleveleknek a diákok, a felsőoktatási intézmények és az engedéllyel rendelkező harmadik felek közötti biztonságos elektronikus cseréjét. A rendelettel és az európai interoperabilitási kerettel[15] összhangban támogatja a géppel olvasható és PDF formátumban rendelkezésre álló tanulmányi eredmények elismerését, előmozdítva az interoperabilitást és az újrafelhasználhatóságot, ezáltal megkönnyítve a hallgatói mobilitást.

Az eredetileg az Erasmus+ (2015–2017) keretében finanszírozott EMREX jelenleg egy önfenntartó, nyílt forráskódú kezdeményezés, amelyet az EMREX felhasználói csoportja (EUG) – egy független, nemzetközi, több érdekelt felet tömörítő, kormányzati szervek, tudományos körök és a GovTech szereplői részvételével működő hálózat – irányít. A kezdeményezés jelenleg több országban is aktív, többek között Finnországban, Hollandiában, Norvégiában, Svédországban és Chilében, Németországban pedig egyre elterjedtebb.

Műszaki architektúrája nyílt forráskódú komponenseket tartalmaz, amelyek a GitHub-on EUPL-1.2 nyílt forráskódú licenc[16] alatt érhetők el. A hallgatói mobilitási beépülő modulhoz hasonlóan, amely megkönnyíti az oktatási adatrekordok átadását például egy egyetem és egy pályázati portál között, az EMREX adathozzáférési pont megbízható és szabványosított hozzáférést biztosít a diákok adataihoz. Az adatcsere az EMREX tanulásimodell-objektumának használatával történik, amely egy olyan közös formátum, amely biztosítja, hogy a felsőoktatási adatrekordok interoperábilis és géppel olvasható módon legyenek strukturálva. A DC4EU[17]-val közös átjáró olyan egyszeri technikai

[13] Az Interoperábilis Európa nyomonkövetési mechanizmus 2025. évi eredményeiből származó adatok. További információk az SWD(2025) 975 dokumentumban találhatók.

[14] EMREX | A hallgatói mobilitás támogatása.

[15] Emrex, nyílt forráskódú megoldás a hallgatói mobilitás támogatására | Interoperábilis Európa portál.

[16] EMREX | GitHub.

[17] Digital Credentials for Europe (Uniós digitális tanúsítványok) | DC4EU.

kapcsolat, amely integrálja az EMREX-et az EU digitális tanúsítványaival kapcsolatos projektbe (DC4EU), ezáltal megerősítve annak szerepét a tágabb európai digitális oktatási ökoszisztémában. Támogatja a megbízható és biztonságos adatcserét, összhangban az uniós elvekkel, például az eIDAS-szal és az egyszeri adatszolgáltatás elvével. Az EMREX továbbra is bővül, és várhatóan igazodik az uniós digitális személyazonossági kerethez és az egységes digitális kapuhoz. Ennek köszönhetően a felsőoktatásban és azon túl is a megbízható, felhasználóközpontú adatcsere kulcsfontosságú tényezője lesz.

INTEROPERABILITÁSSAL KAPCSOLATOS OKTATÁS LENGYELORSZÁG KÖZIGAZGATÁSÁBAN

Lengyelország két kulcsfontosságú kezdeményezés révén mozdította elő a digitális közigazgatást és az interoperabilitást: újra felhasználta az Interoperábilis Európa Akadémia „Interoperabilitás: bevezető tanfolyam" című anyagát, és elindította a kormányzati vállalati architektúrát vizsgáló tanulmányát. Az „Interoperabilitás: bevezető tanfolyam"[18], amelyet az EUPL-engedély[19] alapján Lengyelország nemzeti e-tanulási platformjába[20] integráltak és az Európai Bizottsággal együttműködésben fordítottak le, az EU-hoz igazodó interoperabilitási elvekre építi a közszféra kapacitását. A képzési anyagot széles körben méltatják egyértelműsége és könnyű használhatósága miatt, ami arra késztette Lengyelországot, hogy proaktívan együttműködjön az Európai Bizottsággal további – például az interoperabilitási értékelésekkel és az eGovERA©-val[21] foglalkozó – tanfolyamok lokalizálása érdekében.

A 2023 végén elindított kormányzati vállalati architektúra-tanulmány[22] bevezető webináriumok, helyszíni munkaértekezletek és a fejlett érettségi szint elérését célzó támogatásokat ötvözve igyekszik növelni a közszférabeli szervezetek interoperabilitással és vállalati architektúrával kapcsolatos kapacitását. A gyakorlati alkalmazás előmozdítása érdekében egy kormányzati vállalati architektúra-adattárra épül. Ezek a kezdeményezések, amelyekben 26 szervezet több mint 400 köztisztviselője vesz részt, megmutatják, hogy a stratégiai képzés és a kapacitásépítés hogyan erősíti a kormányzást, hogyan mozdítja elő a digitális átalakulást, és hogyan nyújt kézzelfogható előnyöket a közigazgatási szervek, a vállalkozások és a polgárok számára egyaránt.

A jövőre vonatkozó megfontolások

A 9. cikk szerinti, **a szakpolitika végrehajtását támogató projektek bevezetésének folyamatait és feltételeit** 2026-ban dolgozzák ki és nyújtják be az állandó

[18] Interoperabilitás: bevezető tanfolyam EU Akadémia.

[19] Introduction to the EUPL licence | Interoperábilis Európa portál.

[20] Kurs wprowadzający do interoperacyjności | Portal Interoperacyjności i Architektury.

[21] Introduction to eGovERA© | EU Academy.

[22] Studium AIP | Portal Interoperacyjności i Architektury.

munkacsoportnak. Ez vezethet el az **első interoperabilitási tesztkörnyezet létrehozásához**, ami jelentős lépést jelentene a közszférán belüli innováció előmozdítása felé. Támogatná továbbá a határokon átnyúló megoldások ellenőrzött tesztelését is. A tesztkörnyezetek lehetővé teszik a tagállamok és az érdekelt felek számára, hogy új digitális megközelítésekkel kísérletezzenek, miközben biztosítják az Interoperábilis Európa menetrend elveinek való megfelelést. Idővel a tesztkörnyezeti műveletekből levont tanulságok hozzá fognak járulni az interoperabilitási politikák finomításához és új megoldások kidolgozásához is. Az Akadémia 2025 vége előtt 12 **új képzést** tesz közzé, amelyek közül három az EU mind a 24 hivatalos nyelvén elérhető lesz. Végezetül az önkéntes **szakértői értékelési** mechanizmus módszertanát jóváhagyás céljából benyújtják a Testületnek. A jóváhagyást követően a portálon kifejlesztik a támogató funkciókat, majd azokat az Interoperábilis Európa közösségen keresztül népszerűsítik.

Interoperabilitási értékelések

Jogalap

A rendelet **interoperabilitási értékeléseket** ír elő az uniós és a közszférabeli szervezetek számára annak biztosítása érdekében, hogy a transzeurópai digitális közszolgáltatások határokon átnyúló interoperabilitásával kapcsolatos kérdéseket a végrehajtás előtt figyelembe vegyék (3. cikk). Az értékelések célja a kötelező erejű követelmények digitális közszolgáltatásokra gyakorolt hatásának értékelése, az érdekelt felek azonosítása, valamint a meglévő interoperabilitási megoldások alkalmazhatóságának és értékteremtő hatásának megállapítása az új vagy jelentősen módosított kötelező erejű követelményekre vonatkozó döntések meghozatala előtt. A folyamat megkönnyítése érdekében az Európai Bizottság technikai eszközöket biztosít, többek között egy online eszközt az értékelő jelentések elkészítéséhez és a portálon való közzétételéhez. Ezek az eszközök megkönnyítik a tagállamok számára a javaslatok digitális dimenzióinak korai azonosítását, valamint a megfelelő szakértők és érdekelt felek kezdettől fogva történő bevonását. Lehetővé teszik továbbá számukra annak értékelését, hogy az intézményközi tárgyalások során elfogadott változtatások vagy kompromisszumok jelentős digitális következményekkel járnak-e. Emellett strukturált csatornát biztosítanak a visszajelzéshez és az eszmecseréhez, ami megerősíti a Bizottság azon képességét, hogy előre jelezze a végrehajtási kihívásokat és finomítsa szakpolitikai döntéshozatali gyakorlatait.

Végrehajtási intézkedések

- A tagállamok számára az **interoperabilitás értékelésére vonatkozó iránymutatások**[23] elfogadása segít biztosítani a különböző területek közötti interoperabilitás értékelésére vonatkozó strukturált és következetes megközelítést. Ezek az iránymutatások egyértelmű keretet biztosítanak a kötelező erejű követelményeknek a határokon átnyúló interoperabilitásra, az érdekelt felekre és a támogató Interoperábilis Európa megoldásokra gyakorolt hatásainak értékeléséhez. 2025 második negyedévében az iránymutatásokat valamennyi uniós nyelvre lefordították, így azok már támogatták azt a két tagállami (ciprusi és németországi) interoperabilitási értékelő jelentést, amelyet

[23] Értékelési iránymutatások | Interoperábilis Európa portál.

a kötelező interoperabilitási értékelések 2025. január 12-i hatálybalépése óta nyújtottak be.

- A Bizottságnál az Interoperábilis Európáról szóló rendelet 3. cikkét a **digitális korra felkészült szakpolitikai döntéshozatali (DRPM) keret**[24] révén hajtották végre, amely 2025 januárjában lépett hatályba. E strukturált megközelítés alkalmazásával a Bizottság már **32 interoperabilitási értékelést**[25] végzett, amelyek hatékonyak voltak, és egyértelműen a minőségre összpontosítottak[26]. A megközelítés három alapvető elemre épül.
  - A **digitális ellenőrzés** a szakpolitikai tervezés szakaszában zajlik, és négy rövid kérdésből áll, amelyek segítik a szakpolitikai csoportokat annak megállapításában, hogy egy kezdeményezésnek vannak-e digitális vonatkozásai.
  - A **digitális korra felkészült szakpolitikai döntéshozatalra vonatkozó iránymutatás** támogatja a digitális szempontok szisztematikus beépítését a teljes szakpolitikai döntéshozatali folyamatba.
  - A **pénzügyi és digitális kimutatás** vagy adott esetben a **digitális kimutatás**. Mindkét nyilatkozat szükség esetén a Bizottság interoperabilitási értékeléseként szolgál. A pénzügyi és digitális kimutatás külön digitális fejezettel egészíti ki a korábbi pénzügyi kimutatást. A digitális kimutatás ennek egyszerűsített, a végrehajtási és a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok vonatkozásában használt változata.

Bevált gyakorlatok

INTEROPERABILITÁSI ÉRTÉKELÉSEK A DIGITÁLIS KORRA FELKÉSZÜLT SZAKPOLITIKAI DÖNTÉSHOZATALI KERETEN KERESZTÜL

Az értékelés kiemelte, hogy az olyan uniós szintű rendszerek, mint az elektronikus azonosításra szolgáló eIDAS[27] és az uniós kiberbiztonsági keret[28] a biztonságos és interoperábilis szolgáltatásnyújtás kulcsfontosságú tényezői, amelyek mellett nem azonosítottak fennmaradó, határokon átnyúló akadályokat.

A digitális korra felkészült szakpolitikai döntéshozatali keret felhasználásával a Bizottság 2025-ben 32 esetben végzett interoperabilitási értékelést szakpolitikai javaslatokról, amelyre olyan példák említhetők, mint a BridgeforEU[29] és a

[24] A digitális korra felkészült szakpolitikai döntéshozatal | Interoperábilis Európa portál.

[25] Értékelési adattár | Interoperábilis Európa portál.

[26] Az Interoperábilis Európa nyomonkövetési mechanizmus 2025. évi eredményeiből származó adatok. További információk az SWD(2025) 975 dokumentumban találhatók.

[27] Elektronikus azonosítás, hitelesítés és bizalmi szolgáltatások – bővebben lásd: eIDAS-rendelet | Európai Bizottság.

[28] Az uniós kiberbiztonsági tanúsítási keretrendszer.

[29] Értékelő jelentés: BridgeforEU | Interoperábilis Európa portál.

hulladékszállításra vonatkozó digitális kötelezettségekről szóló rendeletek[30], amelyek elérhetők az Interoperábilis Európa portálon.

HATÁROKON ÁTNYÚLÓ DIGITÁLIS KÖZSZOLGÁLTATÁSOK: NYILATKOZAT A SVÉD–FINN EGYÜTTMŰKÖDÉSRŐL

A svéd–finn együttműködésről szóló, 2024. szeptember 16-án aláírt nyilatkozat[31] a határokon átnyúló digitális együttműködés egyik kulcsfontosságú mérföldköve. Középpontjában az interoperábilis digitális közszolgáltatások állnak, beleértve a lakossági adatok cseréjét és a harmonizált üzleti szabályokat, és célja, hogy határokon átnyúlóan javítsa a polgárok és a vállalkozások számára az említett szolgáltatásokhoz valóhozzáférést, valamint azok hatékonyságát és megbízhatóságát.

Az interoperabilitás alátámasztja a nyilatkozatot, lehetővé téve a zökkenőmentes szolgáltatásnyújtást, az erősebb kiberbiztonságot és a jobb koordinációt, miközben előmozdítja a gazdasági integrációt és az innovációt. A kezdeményezés bizonyítja, hogy a közös célok, a közös beruházások és a harmonizált szabványok elengedhetetlenek a sikeres, határokon átnyúló digitális együttműködéshez, és transzeurópai jelentőségű bevált gyakorlati modellt kínál más uniós tagállamok számára.

A jövőre vonatkozó megfontolások

Az interoperabilitási értékelések fontos eszköznek bizonyultak abban, hogy a határokon átnyúló interoperabilitás kezdettől fogva be legyen foglalva az új jogszabályokba és a digitális közszolgáltatásokba. A folyamatos hatékonyság alapja a folyamatok és az iránymutatás észszerűsítése, az újonnan felmerülő prioritások – mint például a mesterséges intelligencia, az adatkormányzás és a kiberbiztonság – integrálása, valamint a tagállamokban és az uniós intézményekben megvalósuló következetes alkalmazás biztosítása.

Bizottsági szinten belső iránymutatás készül a közbeszerzésre vonatkozó interoperabilitási értékelésekről. Folyamatban van egy mesterséges intelligencián alapuló eszköz, az AI4DRPM vizsgálata a digitális kimutatások, valamint a pénzügyi és digitális kimutatások részleges automatizálása érdekében, csökkentve a munkaterhet, ugyanakkor megőrizve a digitális következmények értékelésében betöltött szerepüket. Ezen intézkedések célja, hogy az interoperabilitási értékeléseket a minőségi jogalkotás és a szakpolitikák végrehajtásának sarokkövévé tegyék.

[30] Értékelő jelentés: a hulladékszállításra vonatkozó digitális kötelezettségekről szóló rendelet | Interoperábilis Európa portál.

[31] Nyilatkozat a svéd–finn együttműködésről.

EGYÜTTMŰKÖDÉS A BIZOTTSÁG ÉS MÁS ÉRDEKELT FELEK KÖZÖTT

Az elmúlt évben a Bizottság az Interoperábilis Európáról szóló jogszabály előmozdítása érdekében megerősítette az érdekelt felek közötti együttműködést. A tagállamok az Interoperábilis Európa Testületen és annak alcsoportjain keresztül vesznek részt a prioritások és a menetrend kialakításában, míg az interoperabilitási koordinátorok, a szakértők és a gyakorlati közösségek biztosítják, hogy a gyakorlati tapasztalatok információkkal szolgáljanak a szakpolitikák és az eszközök kidolgozásához. Az együttműködés kiterjed a tagjelölt országokra, a nemzetközi partnerekre és a szabványügyi testületekre, tükrözve a digitális közszolgáltatások összekapcsolt jellegét. Az Interoperábilis Európáról szóló rendelet és az abban megnevezett Testület keretében folytatott együttműködés értékes lehetőséget kínál a csatlakozó országok számára, hogy korán igazodjanak az Unió digitális kormányzási normáihoz, ezáltal felgyorsítva az uniós digitális egységes piacba való fokozatos integrációt. Az iparral, a tudományos körökkel, a civil társadalommal és a nemzetközi szervezetekkel kialakított partnerségek előmozdították a nyílt forráskódú megoldásokat, a GovTech piacokat és a szabályozói tesztkörnyezeteket, segítve ezzel az erőfeszítések összehangolását, a párhuzamosságok elkerülését, valamint a határokon és ágazatokon átnyúló szinergiák létrehozását.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS ELŐRETEKINTÉS A JÖVŐBE

Az Interoperábilis Európáról szóló rendelet végrehajtásának első éve EU-szerte lefektette egy erősebb, koherensebb digitális közszféra alapjait. Ezek az eredmények azt mutatják, hogy az interoperabilitás már nem pusztán technikai kérdés, hanem Európa digitális szuverenitásának és versenyképességének stratégiai támogató eszköze. Az olyan mérföldkövek, mint az irányítási struktúrák létrehozása, az interoperabilitási értékelések elindítása és a címkézett megoldásokra vonatkozó kritériumok elfogadása bizonyították, hogy az EU képes a kollektív fellépésre. A következő évben a következőkre számíthatunk:

- az első Interoperábilis Európa menetrend elfogadása a Testület által, amely meghatározza a 2026-ra és az azt követő időszakra vonatkozó prioritásokat,
- az Interoperábilis Európa megoldások első, a Testület által jóváhagyott csomagja, valamint a megoldások újrafelhasználására és megosztására vonatkozó iránymutatások,
- további támogatási intézkedések a tagállamok és az uniós szervezetek számára, beleértve a képzéseket, a szabályozói tesztkörnyezeteket, a támogatási projekteket és a szakértői értékelési mechanizmusokat,
- további aktualizált iránymutatás és eszközök az interoperabilitási értékelésekhez az egyszerűsítés előmozdítása érdekében.

A következő lépésekhez politikai elkötelezettségre és beruházásokra lesz szükség: a címkézett megoldások elterjedésének fokozása, az interoperabilitás beépítése a főbb uniós szakpolitikai kezdeményezésekbe, például az adatrendeletbe[32], az egységes digitális kapuról

[32] Rendelet – EU – 2023/2854 – HU – EUR-Lex.

szóló rendeletbe[33] és az MI-rendeletbe[34], valamint Európa globális vezető szerepének megerősítése a nemzetközi szabványokhoz való igazodás révén. A Bizottság a tagállamokkal és a partnerekkel együtt továbbra is elő fogja mozdítani ezt a menetrendet, biztosítva, hogy az interoperabilitás a digitálisabb, inkluzívabb és reziliensebb Európai Unió sarokkövévé váljon.

[33] Rendelet – 2018/1724 – HU – EUR-Lex.

[34] Rendelet – EU – 2024/1689 – HU – EUR-Lex.